

Mottagare

s.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till s.sl@regeringskansliet.se.
Diarienummer S2023/01610

Datum

2025-09-15

Diarienummer

RS250934

Yttrande Remiss Uppdrag om farmaceutsortiment - slutredovisning från Läkemedelsverket (rapport)

Sammanfattning

Region Halland har inbjudits att lämna synpunkter på Läkemedelsverkets slutredovisning av Uppdrag om farmaceutsortiment. Läkemedelsverkets föreslår att det skapas en ny kategori av receptfria läkemedel, vilken ska kännetecknas av särskilda krav på rådgivning. I uppdraget har det även ingått att utreda potentiella fördelar och risker samt utreda eventuella effekter på hälso- och sjukvården av ett införande av receptfria läkemedel med särskilda krav på rådgivning. Region Halland är positiva till aktiviteter som kan öka tillgängligheter till läkemedel, och har följande synpunkter.

8.1 Konsekvenser avseende tillgänglighet

Läkemedelsverket anger att det finns en potentiell risk att vissa öppenvårdsapotek väljer att inte tillhandahålla produkter i den nya kategorin. Vidare nämner Läkemedelsverket att öppenvårdsapoteken skulle kunna höja priserna, vilket är möjligt eftersom det råder fri prissättning på receptfria läkemedel. Dessa två risker menar Läkemedelsverket ska ses i ljuset av att tillhandahållande av den nya kategorin kan utgöra en konkurrensfördel för öppenvårdsapoteken. Region Halland önskar dock påpeka att konkurrensfördelen kanske inte väger över möjligheten att ha farmaceutisk personal i tillräcklig omfattning för att dessa läkemedel ska upplevas tillgängliga. Samt att ett högt pris på ett läkemedel som inte räknas in i högkostnadsskyddet kan styra invånare till att i stället välja att uppsöka hälso- och sjukvård för ett recept på motsvarande läkemedel. Detta ska ses i ljuset av sommarens höjning av högkostnadsskyddet.

Den rådgivning som det ställs krav på för en ny kategori av receptfria läkemedel är något som öppenvårdsapotek redan idag har ansvar för och något som kommer att vara av samma art som den egenvårdsrådgivning som ges idag. Skillnaden blir att det blir ett krav på rådgivning innan läkemedel får säljas till konsument och köp kan behöva nekas i vissa lägen. Konsumentens köp kan nekas av olika anledningar till exempel när farmaceut inte finns tillgänglig för rådgivning eller när rådgivning inte kan eller vill tas emot. Detta kan negativt påverka den tillgänglighet på dessa läkemedel som eftersträvas och som Region Halland önskar tydligare skulle framgå under *8.1 Konsekvenser avseende tillgänglighet*.

8.2 Konsekvenser avseende patientsäkerhet

I avsnitt 8.2 *Konsekvenser avseende patientsäkerhet* anges att för receptfria läkemedel ger farmaceuten information och rådgivning, men läkemedelsanvändningen är konsumentens ansvar. Samtidigt gäller att den som ordinerar ett läkemedel ska säkerställa att ordinationen är lämplig med utgångspunkt i patientens behov, med hänsyn tagen till patientens läkemedelsanvändning. Region Halland anser att det kan vara lämpligt att rådgivande farmaceutt upplyser konsumenten att denna bör informera hälso- och sjukvården om läkemedelsanvändning av receptfria läkemedel som har krav på rådgivning. Till exempel vore det eventuellt av värde att rådgivningen kunde dokumenteras i Nationell läkemedelslista.

8.3 Effekter på hälso- och sjukvården

Under 8.3 *Effekter på hälso- och sjukvården* nämns att om öppenvårdsapoteken skulle höja priserna finns risk att patienten i stället besöker vården för att få läkemedlet förskrivet. Läkemedelverket antar dock att tidsaspekt och tillgänglighet kommer att spela in. Region Halland bedömer dock att den ekonomiska aspekten kan väga tyngst och har önskemål om att det sker en uppföljning av ett införande av en ny kategori receptfria läkemedel med krav på rådgivning, med fokus på tillgänglighet och effekter på hälso- och sjukvård.

Regionstyrelsen

Krister Björkegren
Regiondirektör

Emma Pihl
Hälso- och sjukvårdsdirektör